

Vrao

Olalla Cociña

Formas de citación recomendadas

1 | Por referencia a esta publicación electrónica*

COCIÑA, OLALLA (2012 [2009]). “Vrao”. *Galicia Hoxe*. “Revista das Letras”: 783 (20 de agosto), 1-8. Reedición en *poesiagalega.org*. *Arquivo de poéticas contemporáneas na cultura*.
<<http://www.poesiagalega.org/arquivo/ficha/f/1986>>.

2 | Por referencia á publicación orixinal

COCIÑA, OLALLA (2012 [2009]). “Vrao”. *Galicia Hoxe*. “Revista das Letras”: 783 (20 de agosto), 1-8.

* Edición dispoñíbel desde o 22 de marzo de 2012 a partir dalgunha das tres vías seguintes: 1) arquivo facilitado polo autor/a ou editor/a, 2) documento existente en repositorios institucionais de acceso público, 3) copia dixitalizada polo equipo de *poesiagalega.org* coas autorizacións pertinentes cando así o demanda a lexislación sobre dereitos de autor. En relación coa primeira alternativa, podería haber diferenzas, xurdidas xa durante o proceso de edición orixinal, entre este texto en pdf e o realmente publicado no seu día. O GAAP e o equipo do proxecto agradecen a colaboración de autores e editores.

20 AGOSTO DO 2009 - NÚMERO 783

rdl

REVISTA
DAS
LETRAS

Olalla Cociña

Vrao

Texto: **Olalla Cociña**

Fotografías: **Mala Müller**

Olalla Lojo

Olalla Cociña (Viveiro, 1978) volve amosar nestes seis poemas sen versos que publica en papel Revista das Letras a súa concepción da poesía como “unha celebración da realidade” e un xeito de “conexión co mundo, coa vida”. A memoria, a infancia, o amor... latexan en *Vrao* como noutras obras da autora, co dominio da linguaxe e a intensidade evocadora que caracteriza a súa poética, confluínte coa doutras autoras nadas na mesma década como Olga Novo, Lupe Gómez ou Elvira Riveiro. Xornalista de profesión, Olalla obtivo no 2000 o premio de poesía *O Facho*, e no 2004 conseguiu o segundo premio na XVIII edición do certame literario da Asociación Cultural Galega Rosalía de Castro de Cornellà (Barcelona). No mesmo ano logrou o VIII Premio de poesía Avelina Valladares por *As cervicais da memoria*, tras o que publicou, *Aquí (intemperies)*, unha escolma de textos, parte deles tirados do seu blog. En marzo de 2008 gañou, ademais, a oitava edición do premio de poesía Fiz Vergara Vilariño por *Libro de Alicia*.

Sur

Non era preciso que me levaras tan lonxe para impresionarme. O deserto de Almería teríame valido de sobra. A paisaxe lunar ofrecéndome espazo para o noso western. Fantasiar cunha vinganza. O ceo amarelea por riba de nós que camiñamos dereitiñas ao salón.

Entramos con paso decidido e facemos abanear as portas ao máis puro estilo cowboy. Sen importarnos o que poida pasar ás nosas costas, porque sabemos en que momento debemos dar a volta e a quen apuntar. As nosas esporas de prata enlamada relocen contra os vasos de cervexa e saltarican nas meniñas dos clientes que ao vernos deixan de beber aburridos.

Facémolo. Limpa, elegantemente. Non se escoita un chío. Respírase entre a xente do bar un abraio unísono. E saímos, abaneando as portas de novo. É o único aire que se sente en toda a escena.

A morte tiña un prezo e tu paras agora para mirar o infinito e acender un puro nas fogueiras que imos atopando polo camiño. Queres celebrar a vitoria, mais erras nas formas. Non sabes que a fogueira aquí é unha trampa mortal, que o lume no noso western non se afronta así. Que o abrazo, o recoñecemento do público, non pode forzarse. E fumando esvaéceste e intúeste ferida de morte, igual que intúen a traizón os mariñeiros cando alguén nunha casa acende un cigarro coa chama dunha vela. A túa ánima reunírase pronto coas dos indios mortos de verdade en tantas películas.

Trouxéchesme a este continente de ficción en plan sorpresa e eu aquí fiquei. Agora asubío divinamente e son un as montando a cabalo. Non darías creto se me vises. Cando o peso da soidade me abafa sei perfectamente cómo manexar o lazo que se pecha no aire para pechase nese nó perfecto que todo o consegue atrapar.

Norte

A finais do vrao leváchesme de viaxe pola costa norte e en cada parada eu anotaba escrupulosamente os nomes das vilas, difíciles e escarpados como a súa propia orografía. Tu relaxábaste despois de aparcas e soltar o volante, cando por fin podías apartar tanta curva e precipicio da vista para prender con tranquilidade un cigarro. A min poñíame moi contenta calzar as chaparritas verdes, saír do coche dando un portazo e baixar ata o final das calas ás carreiras.

Levei o reconto do noso abrupto percorrido día tras día setembro adiante. Tamén describín como eran as nubes a medida que os días de calor ían marchando, e podo asegurar e corroborar que nunca, ningún día, repetiron forma nin cor.

Se cadra esperaba algunha sinal, un vento frío que anunciase a chegada do outono para poder dicirche, co indicio nos labios:

–Regresamos?

Mais nunca fun eu de natureza intuitiva nin afouta e foime imposíbel ventar o peso do regreso natural, a volta á casa, home sweet home, ocupada como estaba na catalogación dos lugares. Así que cando me propuxeches volver cada un por unha estrada diferente decateime de que as palabras escritas nos meus cuadrantes, nas descricións, fallaba a semántica, e que por máis empeño que puxeses en lelas non serías quen de interpretalas.

Era causa da miña caligrafía obtusa ou das túas lentes mal graduadas? Difícil orquídea.

Agosto

Agosto era un mes de chicle: estirabámolo ao noso antollo e daba todo de si. O sol abríanos as arterias e o salitre fortalecíanos os pulmóns: non había día que non saíramos a primeiriña hora da casa en plena forma. Un só destino: a praia. O Cantábrico era noso desde o primeiro raio do amencer ata o último baño, mergulladas as amigas ata o pescozo canda o sol, nunha cerimonia de feliz despedida que agora se me antolla case matrimonial.

De camiño á casa entretíñame mirando as túas meniñas: nelas contemplaba as miñas propias. Antes de durmir metías as maos nos petos do pixama e morta da risa botabas ao aire un puñado de area, e adormeciamos cun sorriso na boca, tapadas cunha saba e a pel fervendo.

De tanta praia que papábamos acabaron por nacer nos ollos diminutos acuarios onde chapuzaban camaróns e robalizas pequenas. Os mesmos peixes que de día nadaban canda a nós acariciándonos as coxas pola noite escintilaban debaixo das nosas pálpebras. Algunhas veces, mentres durmiamos, sentiámoslos esvarar ata a boca e era case coma se nos pedisen que os liberásenos da súa prisión. Daquela devorabámoslos sen remorso ningún: amodo, gustosamente.

A finais de agosto apareceu Fidel coma un suspiro. Veu onda a nós enfundado nun traxe de neopreno. Só se lle vía a cara: un sorriso franco, a barba de días. Traía nunha bolsa de rede uns cantos ourizos, xibas, polbos e cangrexos para nos ensinar. Foi doado afacerse a que cada día Fidel viñera onde a nós a ensinarnos os seus trofeos. Prestábanos admirar os polbos. Tardaban horas e horas en morrer, e na última agonía aínda tiñan forza para chuparnos a pel coas ventosas se lles pasabamos as maos sobre o seu corpiño viscoso, divertidas e crueis.

Agosto foi infindo ata que no seu estertor Fidel pasou á nosa beira mentres dabamos conta dun bocadillo debaixo dun piñeiral. Miroume en fite, non traía consigo nin unha triste estrela de mar. Só observou que eu xa non tiña idade para andar sen a parte de arriba do biquini. Mireime sorprendida e decateime da existencia dos meus peitos. E desde ese momento xa nunca máis agosto volveu a ser igual, da mesma forma extensa. Ao ano seguinte empecei a riscar no almanaque os contornos dos seus trinta e un días.

Barca

Quen non imaxinou algunha vez que a súa cama era unha barca. Nosoutras tamén tiñamos o noso fráxil territorio no mar que dan as sabas e a escuridade. O edredón atábase á cabeceira da cama polas puntas, con dúas gomas do pelo, e así xogabamos a sobrevivir fronte a un mar de crocodilos, crocodilos famentos que eran MOI perigosos, tanto que non podíamos quitar os pés por fóra da lancha, porque nos roerían de inmediato.

Niso consistía a nosa existencia, en non sacar os pés por fóra NUNCA. Eu facía o almorzo, o xantar e a cea cos froitos mariños –pequenos cangrexos, caramuxos, peixiños despistados– que de cando en vez entraban na nasa cativa que tiñamos atada á proa. A filla comía todo sempre sen protestar. A filla nunca daba problemas, pero o mar, o mar era maleducado e salvaxe. De cando en vez viña unha onda tsunami, un maremoto e arrastrábanos e facíanos caer, nun terrible centrifugado. Ás veces eu perdía de vista á filla, que rozaba as fauces dos imponentes e negros crocodilos e a min, a mai, dábame nun ataque de pánico.

Á fin sempre conseguía recuperar a filla, e volvíamos á nosa branda lancha, e non había un minuto de quietude pero eramos felices no calor, agochadas dentro dese estoxo que sabíamos branco e de algodón pero víamos negro e perigoso, ao lonxe as regañas de luz por onde entraba a mañá e empezaba a arrecender a torradas con manteiga, tona e colacao. Porque estabamos aterrorizadas, si, pero eramos incapaces de empezar o día sen comer as nosas torradas.

Recreo

Como era de natureza insomne, de mañá calquera runrún lle daba sono. Durante as clases entresonaba un rumor de patos salvaxes e do patio do recreo facía o seu areal. Hoxe alégrase ao coincidir cos antigos compañeiros de aula que evocan eses días felices que-xa-non-volverán. Todos van directos a eses vinte e cinco minutos de lecer nos que a vida se lles ía en atinar coa pelota na canastra, en meter fungueirolos cun balón de fútbol todo roído ou cobre-guear coas rapazas no xogo do brilé.

Ela non. Ela garda entre as tempas e o van unha areeira inmensa, co mar enfronte, un soño salgado. Porque minúsculos cachiños de cunchas e minchas conformaban o patio, inmediato ao peirao, e se pechaba os ollos os berros da animación dos xogos e as leas transportábana a unha praia descoñecida, lonxe de alí, se cadra nun recóndito refuxio no Algarve, a xulgar polo ritmo das ondas. E durmía uns minutos e facíaselle a boca auga na gorentosa e marítima profundidade que a anainaba, ata que soaba a serea e non quedaba outra que volver á realidade e ás matemáticas.

Sempre a rentes do chao, sentada enriba das pedras, os demais pensaban que viña de xogar soa ás canicas.

Única

Non nomees a súa presenza, acaso queres que alguén máis saiba que está por acó? Di que é só unha visita agradable, que pronto marchará, nuns días. Pasouche algunha vez que quixeches estar soa nun concerto, ou no cine. Soamente para ti os bises, a íntima emoción mecanografándose nos títulos de crédito. Cantas veces desexaches exiliarte a un país onde ser a única posuidora dun cofre vibrante, dunha caixa de pandora nunca aberta. Non por egoísmo, senón por pura paixón. Así que agora, tamén, cala, porque de facer mención do seu existir abaixaría a cabeza, decepcionada, e iríase de onda a ti contra o mediodía, escondida no furgón das señoras que venden o peixe na praza.

E ademais, que máis queres? Tes na lingua un único sabor a chocolate, tes nun papel dentro dun sobre o seu truco de maxia, o que fai que se che dobren así de fácil os xeonllos. Así que non o leas en alto, non o compartas nunca.

